

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 751

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 29 april 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Abdij van Averbode - Sluiting boerderij

De voorbije dagen is er heel wat commotie ontstaan over de rode stikstoflijst en de boerderij van de Abdij van Averbode. Het landbouwbedrijf aan de abdij dreigt te moeten sluiten door het stikstofakkoord van de Vlaamse Regering. Na een berekening in 2015 werd de abdij telefonisch, en dus niet per brief, op de hoogte gebracht dat hun stikstofuitstoot te hoog lag en kregen ze de code 'oranje'. Begin april 2022 kregen ze een brief van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) dat het als 'rood' bedrijf vervroegd moet stoppen tegen 2025. Daarnaast is de Omgevingsinspectie op bezoek geweest, waarbij er verschillende tekortkomingen werden vastgesteld.

1. a) Is het mogelijk een tijdlijn of een chronologisch overzicht te geven van de ondernomen acties in het stikstofdossier van de Abdij van Averbode sinds 2014?
b) Welke rol heeft de stad Scherpenheuvel-Zichem gespeeld in dit dossier sinds 2014? Graag meer verduidelijking.
2. Na een berekening in 2015 werd de abdij telefonisch, en dus niet per brief, op de hoogte gebracht dat hun stikstofuitstoot te hoog lag en kregen ze de code 'oranje'.
Wat zijn de juridische gevolgen voor het dossier van Averbode, aangezien er nooit een officieel schrijven is verstuurd in 2015 met betrekking tot hun stikstofuitstoot? Heeft dit ook gevolgen voor het openbaar onderzoek?
3. Naast het stikstofdossier kwamen nieuwe en andere feiten aan het licht.
 - a) Illegaal slachten van varkens. Blijkbaar zou hiervoor toestemming zijn gegeven door de stad Scherpenheuvel-Zichem.
Kan de minister dit bevestigen? Waren de nodige vergunningen gevraagd aan de verschillende instanties?
 - b) Wat zijn de gevolgen van deze nieuwe vaststellingen en tekortkomingen voor de Abdij van Averbode?
 - c) Hebben de nieuwe feiten over het illegaal slachten van varkens, het lozen van de vervuilde vloeistoffen, ... invloed op het stikstofdossier, het openbaar onderzoek en een finale beslissing?
4. Werd er sinds april 2022 contact opgenomen met de stad Scherpenheuvel-Zichem?
Zo ja, wat waren de focus en de conclusies?
Zo niet, wordt hiervoor nog een initiatief gepland?

**Vlaams
Parlement**

5. Zal er samengezeten worden met het Agentschap Onroerend Erfgoed om de impact van een eventuele sluiting op de onroenderfgoedwaarde en de toeristische waarde van de Abdij van Averbode te bespreken?
6. Een sluiting van het landbouwbedrijf zal een grote impact hebben op de lokale gemeenschap.

Wat is de visie van de minister ter zake? Zal dit in rekening worden gebracht bij de beslissing?

ANTWOORD

op vraag nr. 751 van 29 april 2022
van **ALLESSIA CLAES**

1. a. In 2014 kregen bijna 23 000 veehouderijen een brief in de bus met de bijdrage van hun exploitatie aan de kritische depositiewaarde gebaseerd op hun veebezetting en de emissies in 2013. Die brief had enkel informatieve waarde en diende om de landbouwers een benaderend beeld te geven van de toestand voor hun exploitatie zoals die toen bij de overheid gekend was.

De boerderij van de Abdij van Averbode ontving in het najaar van 2014 een brief met code 'oranje'.

De door de overheid berekende impactscore had een zgn. 'knipperlichtfunctie' en diende om de landbouwers een indicatie te geven van hun stikstofimpact zodat men kon inschatten welke mogelijke beleidsmaatregelen bij de vergunningverlening in het kader van de voorlopige PAS van toepassing zouden zijn.

"Rode" bedrijven hadden een impactscore van meer dan 50 procent, wat wil zeggen dat ze volgens de rekenmodellen voor meer dan de helft bijdragen aan de kritische depositiewaarde van nabijgelegen natuur. Rode bedrijven moesten niet meteen sluiten, maar konden niet langer hervergund worden. Ze konden op dat moment wel nog verder exploiteren conform hun vergunning tot het einde van hun vergunningstermijn.

Begin 2015 zette de Vlaamse Regering een flankerend beleid op voor de rode bedrijven. Daarbij konden ze opgekocht worden, verplaatst worden naar een nieuwe locatie of een reconversieplan opmaken. Landbouwbedrijven kregen toegang tot het flankerend beleid op basis van hun impactscore.

In het najaar van 2015 werd de lijst van 135 rode bedrijven meer dan gehalveerd door onder andere de zoekzones aan te passen. Een gevolg daarvan was dat een beperkt aantal zgn. 'oranje' bedrijven 'rood' werd bij deze herberekening, zoals de boerderij van de abdij van Averbode.

De nieuwe rode bedrijven volgens de herberekening werden door de administratie telefonisch gecontacteerd, waarbij werd aangeraden de impactscoretool in te vullen met vergunningsgegevens om de juiste impactscore te kennen. De administratie stelde een plaatsbezoek voor aan de nieuwe rode bedrijven indien het bedrijf dat wenste. Tijdens die bezoeken werden de vragen van de bedrijven genoteerd en beantwoord, en werd ook het flankerend beleid uitgelegd en werd gepeild naar de interesse van de bedrijven voor flankerende maatregelen. De abdij van Averbode koos er toen voor om niet op dat aanbod in te gaan omdat zij net een nieuwe vergunning had bekommen van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant.

- b. De gemeente Scherpenheuvel-Zichem bracht op 27 oktober 2014 een gunstig advies uit in het milieuvergunningsaanvraag van de Abdij van Averbode.
2. Noch de brieven uit 2014 noch de telefoongesprekken uit 2015 hebben enig formeel juridisch statuut. De meegedeelde impactscores dienden enkel om de landbouwers een indicatie te geven over de stikstofimpact van hun bedrijf. Kennis van de juiste

impactscore was van belang bij een vergunningaanvraag. In de brief werd dan ook meegegeven dat de impactscore kon worden herberekend met de impactscoretool en vergunningsgegevens.

3. a. De vraag of al dan niet enige toestemming of vergunning werd bekomen van de gemeente dient bij deze instantie te worden opgevraagd.

Volgens de beschikbare gegevens beschikt men niet over de omgevingsvergunning op basis van het VLAREM die nodig is om deze specifieke inrichting of activiteit te mogen uitvoeren.

- b. De vaststellingen zijn opgenomen in een proces-verbaal en bezorgd aan het Parket.
 - c. De controle van de toezichthouders van de Omgevingsinspectie is uitgevoerd op basis van hun reguliere toezichtopdracht op de huidig geldende milieuregelgeving en staat in principe los van het PAS-dossier.
4. Op dit moment gaat het om geformuleerd beleid, nog niet om wettelijke bepalingen. Het openbaar onderzoek dat momenteel loopt, is erop gericht om eventuele opmerkingen op dit geformuleerd beleid op te vangen. We hebben een toelichting gegeven aan lokale besturen over het geformuleerd beleid als ondersteuning voor hun inbreng bij het openbaar onderzoek. Er is geen afzonderlijk overleg voorzien met Scherpenheuvel-Zichem.

- 5-6. Op dit moment gaat het om geformuleerd beleid, nog niet om wettelijke bepalingen. Het geformuleerd beleid voorziet de stopzetting van de veeteelt van de piekbelasters maar laat blijvende landbouwactiviteiten toe op de site van de piekbelasters, weliswaar zonder veeteelt(emissies).

Bij de stopzetting van de veeteelt zullen we met het bedrijf in overleg gaan en een duurzame oplossing voor de site bespreken. Hierbij zullen we zeker de onroerenderfgoedwaarde en toeristische waarde mee in rekening nemen.

Ik hoop uiteraard dat de impact op de lokale gemeenschap hierdoor beperkt kan blijven.